

Bonheiden, 13 februari 2026

Aan het College van Burgemeester en
Schepenen van Bonheiden
Jacques Morrensplein 10
2820 Bonheiden

Mijnheer de Burgemeester,
Geachte dames en heren schepenen,

Betreff: Spontaan advies – aanleg van een kunstgras(sport)velden op het grondgebied van Bonheiden

Naar aanleiding van de melding op de afgelopen beleidscafés dat de gemeente Bonheiden de subsidiëring overweegt van de aanleg van sportvelden in kunstgras, wil de Milieuadviesraad een spontaan advies uitbrengen over dit onderwerp.

Het advies hierover is negatief.

Dit negatieve advies is opgesteld op basis van actuele wetenschappelijke literatuur, beleidsrichtlijnen en praktijkervaring uit binnen- en buitenland. Het omvat zowel de potentiële negatieve effecten van kunstgrasvelden als een beoordeling van de meest voorkomende argumenten die in hun voordeel worden aangehaald.

1. Ecologische en gezondheidskundige aandachtspunten

1.1 Microplasticvervuiling

Ook bij kunstgrasvelden zonder rubberinfill treedt verlies van microplastics op door slijtage van vezels en onderlagen. Internationale studies tonen aan dat modern kunstgras een verlies kent van om en bij 0,1 kg microplastics per veld per jaar, ondanks verbeterde randinfrastructuur om uitstroom te beperken. Ter vergelijking: dit komt overeen met het milieuverlies van ongeveer 100 plastic flessen per jaar. Deze microplastics zijn niet afbreekbaar, verspreiden zich via waterlopen en bodem, en blijven langdurig in het milieu aanwezig.

1.2 Gezondheidseffecten

Kunstgrasvezels en drainagecomponenten kunnen chemische stoffen bevatten, waaronder PFAS, stabilisatoren en weekmakers. Deze stoffen zijn persistent, bioaccumulerend en kunnen zowel mens als dier bereiken via huidcontact, stofinhalatie of afspoeling. Daarnaast warmen kunstgrasvelden tot meer dan anderhalf keer sterker op dan natuurgras, wat het risico verhoogt op hittestress bij sporters, zeker bij jeugdwedstrijden tijdens warme periodes.

1.3 Impact op fauna, flora en bodem

Voor de aanleg van een kunstgrasveld wordt de bestaande bodemlaag verwijderd. Dit leidt tot: verlies van natuurlijke infiltratie, aantasting van bodemleven en vegetatie, verhoogde oppervlakteverharding, versterking van het lokale hitte-eiland effect.

1.4 Afvalbeheer

Kunstgrasmatten hebben een beperkte levensduur (10–15 jaar) en zijn moeilijk hoogwaardig te recyclen. Veel velden eindigen, ondanks recyclingambities, in

verbrandingsinstallaties of op stortplaatsen. Deze afvalstroom vormt een bijkomende ecologische belasting én een financiële kost.

2. Relevante regelgeving

2.1 Europese context

De Europese Unie legde in 2023 een verbod op de verkoop van producten met toegevoegde microplastics op, waaronder rubber granulaat voor kunstgras. Voor bestaande velden geldt een overgangperiode tot 2031. Hoewel velden zonder rubberinfill (zoals hier besproken) op dit moment zijn toegestaan, wordt verwacht dat de regelgeving omtrent vezelverlies, PFAS en andere chemische componenten in de komende jaren zal worden aangescherpt.

2.2 Belgische context

Deze Europese REACH-regelgeving is volledig van toepassing in België. Gemeenten riskeren op termijn bijkomende monitoring- of saneringsverplichtingen wanneer nieuwe normen worden ingevoerd.

3. Alternatieven voor kunstgras

3.1 Natuurgras (geoptimaliseerd)

Met aangepaste drainage, doorzaaiing en gebruiksplanning kan natuurgras een hoge bespeelbaarheid bereiken, met minimale ecologische impact.

3.2 Hybride sportvelden

Hybride velden combineren natuurgras met stabiliserende vezels. Ze bieden: hoge speelkracht, aanzienlijk lagere milieu-impact, langere gebruiksduur, goede infiltratie.

3.3 Biobased innovaties

Kurk, kokos en silica-infill zijn in opkomst, maar hebben hogere kosten en beperkte ervaring op lange termijn.

4. Tegenargumenten voor kunstgras – en objectieve beoordeling

4.1 Bespeelbaarheid

Het klopt dat kunstgras het hele jaar bespeelbaar is. Duiding: Moderne natuurgrasvelden en hybride oplossingen bieden vergelijkbare beschikbaarheid met lagere milieu-impact.

4.2 Onderhoudskosten

Kunstgras vergt minder maaien en bemesting. Duiding: De reële onderhoudskosten (borstelen, reiniging, herstel, microplasticpreventie) én de hoge vervangingskost worden vaak onderschat.

4.3 Waterverbruik

Kunstgras hoeft geen irrigatie. Duiding: Tijdens warme periodes is sproeien soms noodzakelijk om extreme hitte te vermijden.

4.4 Speelkwaliteit

Kunstgras biedt een uniforme structuur. Duiding: Slijtage kan toch leiden tot ongelijkheden; hybride velden bieden vergelijkbare consistentie.

4.5 Sporttechnische voorkeur

Sommige spelers verkiezen een sneller veld. Duiding: Tegelijk melden veel sporters meer blessures op kunstgras. Professionele clubs keren steeds vaker terug naar natuurgras. In de eerste klasse van de nationale voetbal is er slechts 1 stadion (SVV – Sint-Truiden) uitgerust met kunstgras.

4.6 Financiële argumenten

Kunstgras lijkt kostenefficiënt door intensief gebruik. Duiding: Over de volledige levenscyclus is kunstgras vaak duurder dan verwacht, vooral door vervanging en eindverwerking.

4.7 Technische maatregelen tegen microplastics

Er bestaan filters en randinrichtingen. Duiding: Deze verminderen de uitstroom, maar elimineren ze nooit volledig. Vezelslijtage blijft onvermijdelijk.

4.8 Gelijk speelveld met naburige gemeenten

Sommige gemeenten investeren in kunstgras. Duiding: Veel gemeenten verlaten dit pad net opnieuw om ecologische redenen. Bonheiden kan hierin een voortrekkersrol opnemen.

5. Conclusie en aanbevelingen

Na grondige afweging van alle aspecten adviseert de Milieuraad:

1. Af te zien van de aanleg van een volwaardig kunstgrasveld binnen de gemeente Bonheiden.
2. Te opteren voor natuurgras of hybride sportvelden als ecologisch, financieel en sporttechnisch evenwichtiger alternatief.
3. Maatregelen te voorzien die waterinfiltratie bevorderen en verharding beperken.
4. Toekomstige wetgeving nauw op te volgen, gezien de snel evoluerende regels rond microplastics en PFAS.

Wij danken het College voor de aandacht voor dit advies en blijven beschikbaar voor bijkomende toelichting of samenwerking bij de verdere uitwerking van een duurzaam sportinfrastructuurbeleid.

Met de meeste hoogachting,

Jan Van Puymbroeck
secretaris

Paul Ragé
voorzitter

Bijlage: Lijst met referenties

Referenties

1. Artificial turf doesn't need water, but sheds microplastics, UCLA Health. URL: <https://www.uclahealth.org/news/article/artificial-turf-doesnt-need-water-sheds-microplastics>
2. Mechanisms of Generation and Ecological Impacts of Nano- and Microplastics from Artificial Turf Systems, MDPI, Environments (Basel). URL: <https://www.mdpi.com/2076-3298/12/4/109>
3. Scientists issue urgent warning about harmful impacts of commonly used artificial turf materials, TheCooldown.com. URL: <https://www.thecooldown.com/green-tech/microplastics-artificial-turf-study-norway/>
4. Environmental impacts of artificial turf: a scoping review, Natural Turf Alliance. URL: <https://naturalturfalliance.org/wp-content/uploads/2025/06/s13762-024-05689-3.pdf>
5. Artificial Turf Versus Natural Grass: A Case Study of Environmental Effects, Health Risks, Safety, and Cost, Sustainability Journal. URL: <https://www.mdpi.com/2071-1050/17/14/6292>
6. Synthetic Turf is HAZARDOUS, Beyond Plastics. URL: <https://www.beyondplastics.org/fact-sheets/synthetic-turf>
7. Exploring the Human Health Impact of Artificial Turf Worldwide: A Review, SAGE Journals. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/11786302241306291>
8. Is Turf Bad for the Environment?, Institute for Environmental Research & Education (IERE). URL: <https://iere.org/is-turf-bad-for-the-environment/>
9. Artificial Turf Literature Review, Seabin Foundation. URL: <https://seabinfoundation.org/artificial-turf-literature-review/>
10. The combination of nature and strength: Hybrid Turf, Reform Sports Artificial Grass. URL: <https://www.facebook.com/ReformSports.ENG/videos/we-produce-hybrid-turf-the-strongest-combination-of-natural-and-synthetic-grass/1137042611947180/>
11. EU Microplastics Ban – Irish FA Statement, Football Association of Ireland (Irish FA). URL: <https://www.irishfa.com/media/52514/eu-microplastics-ban-statement-feb24.pdf>
12. Microplastics on artificial turf pitches, Playground@Landscape. URL: <https://playground-landscape.com/en/article/2723-microplastics-on-artificial-turf-pitches-eu-commission-decides-on-regulatory-measures.html>
13. The European Union Ban on Microplastics Includes Artificial Turf Crumb Rubber, ACS Publications. URL: <https://pubs.acs.org/doi/pdf/10.1021/acs.est.4c00047?download=true>